

Claustre Universitari

10 de maig de 2005

<http://www.upc.edu/bupc>

Els acords

El Claustre Universitari del 10 de maig va aprovar la normativa d'eleccions a rector o rectora, la normativa d'eleccions al Claustre Universitari i les línies generals dels reglaments dels centres de recerca. El Claustre també va donar llum verda a la proposta del Consell de Govern per a la creació del Campus del Baix Llobregat, el primer que es constitueix a l'empara dels nous Estatuts.

El Claustre ha aprovat també la constitució dels òrgans de govern provisionals que han d'elaborar el reglament definitiu per a l'elecció del president i del Consell de Campus. Està previst que en tres mesos es pugui presentar la nova estructura de gestió. Finalment, el Claustre va elevar a definitius els reglaments de les unitats bàsiques aprovats pel Consell de Govern. El Síndic de Greuges va presentar l'informe de la seva actuació corresponent al curs 2004-05. Els claustrals van procedir a l'elecció d'un membre del PAS com a representant d'aquest sector a la Comissió de Reglaments del Claustre Universitari.

Les mocions

Moció 1. Sobre la denominació dels títols oficials. El Claustre encarrega al rector i al Consell de Direcció que duguin a terme les gestions oportunes per tal que les denominacions dels nous títols oficials estiguin exemptes de discriminació per raó de gènere.

Moció 2. Sobre la possible reforma de la LOU. El Claustre demana que aquest procés s'articuli al voltant del màxim consens polític, per tal que el text definitiu sigui vàlid per a un període de temps raonable i el mateix es demana en el cas de la LUC. També es proposa que, en el futur, les redaccions de les lleis universitàries d'àmbit estatal i autonòmic s'elaborin amb uns continguts bàsics que en permetin el desenvolupament per part de les universitats, fent ús del principi de l'autonomia universitària.

Moció 3. Sobre la formació integral. El Claustre encomana al Consell de Direcció i al Consell de Govern que vetllin per la transmissió de coneixements i actituds crítiques davant la realitat social com a part de l'activitat universitària, tal i com es recull als Estatuts.

Moció 4. Sobre la investigació per la pau. El Claustre insta al Consell de Direcció i al Consell de Govern a considerar la participació de la UPC en el CTAE i que es vetllin per la voluntat pacifista expressada en els Estatuts ●

El debat general sobre la política universitària es va obrir amb l'informe que va presentar el rector sobre les actuacions del Consell de Govern dutes a terme des de novembre de 2004. Seguidament, Josep Ferrer Llop va presentar les línies estratègiques de la Universitat a mitjà i llarg termini.

Un context canviant. Qüestions com la legislació universitària, el nou espai europeu, l'R+D+I, el finançament i les relacions institucionals i el nou paper del Consell Social han marcat, segons Josep Ferrer Llop, el marc de desenvolupament de la Universitat en els darrers mesos. Es tracta, segons va dir, d'un "context canviant, però que poc a poc es va concretant". Pel que fa als canvis a la normativa, el rector va destacar l'aprovació del nou decret d'habilitació del professorat i la presentació al Consell de Coordinació Universitària del decret llei que regularà la contractació del professorat associat, així com l'avenç en el procés d'acreditació del professorat a través de l'ANECA i l'AQU, del qual la Universitat continuarà demanant modificacions per millorar-lo. També va ressaltar l'aprovació, en l'àmbit més

Informe del rector al Claustre Universitari 10 de maig de 2005

acadèmic, dels decrets de grau i postgrau i l'avenç en la definició del nou catàleg de títols de grau i de màsters. En recerca, el rector va remarcar l'aprovació del nou Pla de la Generalitat, els compromisos del govern central en aquesta matèria i el desenvolupament del VII Programa marc europeu, i va destacar el progrés en la definició de la carrera del personal investigador.

Pel que fa al finançament, va referir-se tant a la congelació del finançament genèric com a les millores que s'estan produint en el finançament específic i va ressaltar la bona entesa de la Universitat amb les administracions central, autonòmica i local, així com amb altres institucions i entitats socials.

La docència. En aquest repàs a les actuacions del 2005, el rector va esmentar la convocatòria que està a punt de resoldre's sobre equipament docent i la posada en marxa d'un pla pilot d'enquestes electròniques, i va anunciar la posada en marxa d'un pla d'incorporació d'eines, recursos i nous programaris TIC a la docència.

Sobre la programació acadèmica, va assenyalar l'inici del segon cicle d'Enginyeria de Mines a l'EUPM i la bona acollida que en el sector naval ha tingut la proposta de la UPC d'incloure en la seva oferta els estudis d'Enginyeria Naval. També va explicar que el nou catàleg de títols de grau, encara per definir, marcarà les línies generals de la nova programació acadèmica, en la qual la formació permanent i la formació semipresencial rebran un especial impuls. En aquest sentit, ja s'ha aprovat la normativa i el procediment perquè els centres docents puguin impartir formació permanent i està previst que, el proper curs, comenci a funcionar el Centre Universitari Semipresencial Politècnic (CUSP), que acollirà el segon cicle d'Organització Industrial orientada a l'Edificació i altres títols propis/mixtos que s'ofereixen en modalitat semipresencial.

En el procés d'adaptació al nou marc de l'EEES, va explicar que, per ara (i tal com havia proposat la UPC), s'ha aprovat l'estructura de títols de *bachelor* i de *master* (4+2) i que queda pendent elaborar el marc dels nous plans d'estudi, fer una avaluació del procés

d'aprenentatge i l'adaptació al sistema de crèdits ECTS.

Va recordar algunes de les actuacions endegades per la Fundació UPC, com ara la reconfiguració dels plans d'estudis del CITM, la potenciació de la formació semipresencial i la posada en marxa de delegacions a Mèxic o Xile.

Doctorat, recerca i transferència. El rector va fer referència al procés de coordinació dels ens vinculats i l'impuls a centres tecnològics en àmbits com la logística, l'automoció, les TIC o l'aigua. Va informar sobre la posada en marxa de la política de parcs tecnològics amb la creació d'un comissionat que coordini les accions d'aquests ens i la relació d'aquests amb la resta d'ens vinculats.

En l'àmbit de l'organització d'aquesta àrea, Ferrer Llop va destacar l'objectiu d'impulsar nous centres de recerca i grups de recerca acreditats, així com la creació d'estructures de campus que donaran suport a la recerca.

Pel que fa al Pla de recerca, va remarcar l'aprovació del Pla de personal de suport, l'avenç en el de personal investigador, la prioritització dels àmbits i la definició dels PATRR tipus I. També va posar de relleu els acords a llarg termini assolits amb empreses com Telefónica, Endesa o Aigües de Barcelona.

En l'àmbit de doctorat, va recordar la posada en marxa de màsters conjunts de referència, l'aprovació d'un nou model d'assignació de punts i va informar de la intensificació de les accions de promoció dels estudis de doctorat arreu del món.

Societat i territori. Pel que fa a la implicació social de la Universitat, el rector es va referir a l'Informe Mundial sobre l'Educació Superior encarregat per la Unesco, que es presentarà a la UPC el novembre coincidint amb la segona Conferència Internacional de Barcelona sobre educació superior i la segona trobada de Premis Nobel. També va referir-se a la creació de la Fundació per al Compromís Social de la Universitat, les actuacions de la Fundació UBUNTU i a l'organització de la segona jornada sobre la recuperació de la memòria històrica.

Va apuntar la bona marxa del procés

d'organització dels campus de Terrassa i Nord a Barcelona, i va destacar l'encert de la participació en la Fundació pels Estudis de Medi Ambient de Mollet. Finalment, va informar del bon camí de la política de patrocini amb acords amb empreses com RESA o Endesa Red, entre altres.

Personal, estructura i organització

En aquest àmbit, el rector va destacar els treballs endegats per definir el nou model organitzatiu amb projectes com la configuració de la Unitat de Gestió del Campus del Baix Llobregat o la redefinició de l'APAE. Va ressaltar els resultats de les trobades mantingudes amb administradors i caps de servei per abordar temes d'interès i debat intern, i en el camp de la planificació estratègica i la qualitat va assenyalar les bones expectatives de l'avaluació que de la UPC està fent l'European University Association (EUA).

Pel que fa a política de personal, va informar els claustrals que continua, encara que amb un ritme més lent del previst, el procés de revisió dels llocs de treball i d'aplicació de perfils. Se segueix treballant en la simplificació dels concursos del PAS laboral, estan en marxa les negociacions per al conveni PAS-L i PDI-L i s'ha aprovat el pla de promoció del PDI.

En l'àmbit TIC, va subratllar la posada en funcionament de PRISMA, la creació de la Càtedra de Programari Lliure i la reconfiguració d'Atenea.

Sobre les biblioteques, va recordar la recent inauguració de la Biblioteca de Manresa. Pel que fa a les infraestructures, va anunciar que, abans de l'estiu, està previst finalitzar el Pla de climatització i inaugurar l'edifici de serveis del Campus del Baix Llobregat, així com les instal·lacions de l'ICFO i del CTTC. També va manifestar la seva esperança que el Pla d'Inversions Universitàries (PIU) 2007-2012 s'avanci al 2006. A més, s'han iniciat les obres per a la remodelació de la biblioteca de l'ETSAB i està previst que al proper mes de juliol comencin les obres a l'ETSEIB amb l'enderrocament dels espais del reactor.

Finalment, el rector va informar que ja s'ha presentat a les institucions promotores el pla funcional del PBAUE •

Reflexionant sobre el futur

El rector presenta al Claustre Universitari les línies estratègiques a mitjà i llarg termini

Josep Ferrer Llop va abordar la reflexió sobre el futur des d'una visió panoràmica de l'evolució de la Universitat amb l'horitzó del 2010 i a partir d'algunes línies de futur que s'han desenvolupat de manera parcial o incipient. Per al rector, la clau de la nova universitat està en la seva consideració d'agent socioeconòmic, que suma als seus objectius primordials com a creadora i difusora del coneixement, la contribució al progrés del país i al benestar dels ciutadans.

Va afirmar que cal un canvi històric al qual la UPC ha de fer front amb èxit. Un canvi en un entorn incert, en el qual no estan prou definits aspectes essencials com el model d'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), que es va determinant alhora que s'avança. El rector va apuntar que, malgrat tot, ja s'ha fet molt de camí i que hi ha el consens per dur-lo endavant.

Com a motors per al creixement en l'àmbit de la docència, el rector va destacar aspectes com la formació semipresencial, la formació permanent adreçada a professionals en exercici i els màsters internacionals basats en la recerca d'excel·lència i en les aliances amb altres institucions.

En el camp de l'R+D, va posar l'èmfasi en la palanca que implicarà l'increment previst en les aportacions públiques i privades, que es concretaran a partir de canals i fórmules no tradicionals.

En aquesta transformació té, segons el rector, una especial rellevància la feina feta en aspectes com la planificació a curt termini en àmbits de personal, medi ambient i relacions internacionals, que ha desenvolupat la UPC i que ha afavorit que les actuacions urgents estiguin encarrilades.

Un altre element essencial és haver-se dotat d'un nou marc estatutari que ha portat una flexibilització de les estructures imprescindible i un canvi en les maneres de fer. "El diagnòstic el tenim clar i l'afrontarem amb eficiència", va assegurar Josep Ferrer Llop, afegint-hi que seran motors essencials la capacitat per detectar oportunitats i la participació de la comunitat universitària en el projecte ●

6 punts per construir el futur

Els estudis semipresencials. Són un compromís acadèmic de la UPC en el marc de l'EEES, però ho són també com a resposta al compromís com a agent socialitzador del coneixement. En paraules de Josep Ferrer Llop "seran una oportunitat per a moltes persones que per diverses raons no poden accedir a la universitat presencial". La prova pilot d'aquesta oferta s'iniciarà el proper setembre des de l'EPSEB amb una doble titulació de segon cicle d'Organització Industrial i de Graduat Superior en Gestió de l'Edificació. El Centre Universitari Semipresencial Politècnic, el CUSP, serà una de les peces clau d'aquest nou tret diferencial de la UPC, ja que col·laborarà perquè els centres docents puguin articular una oferta important de títols oficials i propis.

La territorialitat. La dispersió territorial de la UPC és una oportunitat per aportar equilibri al país i al seu teixit empresarial. El futur passa per una nova definició del model de campus més enllà de la docència de primer cicle, i que s'assaja a través de noves fórmules com ara la col·laboració de la UPC en el Centre de Mollet per al tractament de residus orgànics.

La formació permanent des dels centres. La nova regulació recentment aprovada pels òrgans de govern busca fomentar que centres docents i unitats bàsiques abordin amb força i decisió una oferta completa de formació. Protagonitzar la formació al llarg de la vida dels titulats és, ara, l'objectiu.

Les entitats vinculades i els parcs tecnològics. Els ens vinculats són un dels grans actius de la Universitat i també un dels seus eixos de creixement, però cal una política clara que superi el perill de la competència amb la mateixa Universitat o la divergència en plantejaments clau respecte als de la mateixa UPC. En el cas dels parcs tecnològics, la premissa és potenciar-los i articular una imbricació més gran amb les entitats vinculades.

La rendibilització socioeconòmica dels resultats de la recerca. El compromís de la UPC no s'acaba amb la transferència de resultats. Ara cal anar més enllà, explorar noves vies, suplir les deficiències d'altres agents i buscar les fórmules per ser més proactius en la rendibilització, ja que la valoració dels rendiments no es pot mesurar només en termes econòmics.

Les aliances estratègiques. Més i més profundes. La transformació de la UPC requereix d'una dinàmica de col·laboracions estretes i permanents. La norma ha de ser fer de l'aliança una eina habitual ●

El debat

En el torn de paraules es va plantejar la preocupació pels recursos associats al desenvolupament del **Pla de Recerca, Desenvolupament i Innovació**, i la necessitat que aquest estigui vinculat als plans de l'Administració.

L'Escola del carrer Urgell i la seva presència al projecte **PBAUE** va ser una altra qüestió sobre la qual es va demanar més informació al rector. Josep Ferrer Llop va dir que, efectivament, el projecte preveu la integració de l'EUE-TIB, i va afirmar que es veu molt factible el fet que les Administracions facin aportacions al projecte, tot afegint com a resposta a una interpel·lació sobre si a la UPC hi ha la sensació de maltracte financer per part de la Generalitat de Catalunya, que de cap manera hi ha aquesta sensació.

Així mateix, va recordar l'acord assolit amb les administracions el març de 2002 sobre el Campus de Besòs i va informar que la situació actual és la de clarificació del projecte a nivell arquitectònic i financer.

La situació de la reforma de l'**ETSEIB** i dels permisos municipals per fer les obres va ser una de les preguntes realitzades al rector, així com els recursos disponibles. El rector va respondre que no es preveu cap demora.

L'Escola Superior d'Agricultura com a peça clau del Parc Agrari del Baix Llobregat i la preocupació pel seu desenvolupament va ser un altre tema sobre el qual es va demanar informació. El rector va respondre que queda per resoldre alguna qüestió amb l'Ajuntament de Viladecans, i que ara cal acabar els equipaments del Campus.

L'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES) va ser un altre tema que va centrar l'atenció del debat. Els possibles recursos associats a aquest projecte i la demanda de més informació sobre el procés de convergència en tots els àmbits va centrar algun moment de la sessió.

El rector va explicar que no hi ha partides pressupostàries previstes i que la hipòtesi de treball és fer-ho amb els recursos disponibles, tot i que la UPC continuarà batallant per aconseguir recursos addicionals. El rector va informar que el màster serà de dos anys independentment de si el grau acaba

sent de tres o de quatre, va explicar també que estudis com Estadística o Òptica seran de tres, malgrat tot el que estan informant alguns mitjans de comunicació. Igualment, va recordar que els materials presentats al Claustre incloïen abundant informació.

L'impuls a la semipresencialitat va originar algunes intervencions en les quals es va tractar si la fórmula jurídica del **Centre Universitari Semipresencial Politècnic (CUSP)** és la més adient, un punt sobre el qual el rector va afirmar que s'havien estudiat diver-

ses opcions i d'acord amb la Generalitat de Catalunya, s'havia optat per impulsar un centre extern adscrit.

Es va plantejar la qüestió de si, a partir de la creació del CUSP, la Universitat renunciaria a introduir elements semipresencials a preus públics, un punt sobre el qual el rector va dir que el CUSP serà un facilitador perquè les unitats impulsin aquests estudis.

Un altre element debatut va ser si la UPC està entrant o no en una excessiva fase de **burocratització i reglamentació**; Josep Ferrer Llop va mostrar la seva disconformitat en aquest punt, defensant l'activitat duta a terme per la Comissió de Reglaments i Desenvolupament Estatutari i la participació de moltes persones en el procés.

Una altra aportació va fer referència a la necessitat de **flexibilitzar** encara més les estructures de la UPC, una qüestió sobre la qual el rector va apuntar el recentment aprovat Campus del Baix Llobregat com un exemple concret.

L'Encàrrec Acadèmic Personalitzat (EAP) va ser un element activament debatut i es va plantejar, per exemple, que, en comparació amb altres universitats, la dedicació a la docència resta competitivitat. En aquest sentit, la vicerectora Vera Sacristan va explicar que s'ha fet la primera anàlisi de l'EAP i s'ha detectat una gran variabilitat de

perfiles; en una segona fase està previst un estudi més exhaustiu. Va afegir que les unitats seran les encarregades de fer l'anàlisi i que al web es podran consultar els resultats de la dedicació. A més, va recordar que els anys sabàtics o la mobilitat són elements per flexibilitzar la dedicació.

També en l'àmbit del PDI, alguna intervenció va manifestar desacord vers 'l'entusiasme' respecte als canvis que afecten al PDI i es va demanar un pla de viabilitat en els projectes plantejats. Igualment, es va demanar un canvi de tendència en la dedicació del PDI a la docència per sobre de la recerca.

La relació amb **el desenvolupament de Catalunya** i la necessitat d'apostar pels planters d'empreses, els efectes que tindran els parcs tecnològics i el futur del Centre de Transferència de Tecnologia van ser altres qüestions analitzades al debat, en el qual es va repassar també **el paper de les**

relacions internacionals, i sobre les quals el rector va remarcar elements clau com la important presència al programa Erasmus Mundus o el fet que la UPC presideixi la xarxa Cluster.

La necessitat d'autocrítica com un element per avançar va ser una altra de les reflexions plantejades, sobre la qual el rector va mostrar el seu acord i va afirmar que a la seva intervenció ja havia manifestat que no tot funciona al ritme o amb la intensitat que li agradaria i va esmentar com a punt feble una insuficient dedicació a la recerca.

També es va debatre sobre **la funció social de la universitat** i els veritables objectius com a servei públic. El debat sobre què demana la societat a la universitat, va conduir a reflexionar sobre fins a quin punt **els valors** estan presents a l'activitat de la UPC.

Es va alertar sobre el fet que **l'educació superior deixi de ser un servei públic** per esdevenir mercaderia, una línia de pensament alarmant en paraules d'alguns claustrals i sobre la qual el rector va recordar que se centrarà la propera reunió de Nobels que tindrà lloc a finals d'any.

En aquest àmbit, es va instar a ser **una universitat més crítica** amb els poder econòmic, una línia d'actuació sobre la qual el rector va afirmar que està totalment d'acord ●